

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

HYVÄKSYTTY RUOTSINKIELINEN KOULUTUSLAUTAKUNNASSA 2.12.2021 JA SUOMENKIELEISESSÄ LAUTAKUNNASSA 16.12.2021

SISÄLTÖ

Johdanto	1
Toimintaa ohjaavat linjaukset	2
Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet	2
Toiminnan laajuus ja toiminta-aika	3
Välipala, kulkeminen ja vakuutukset	3
Toimintayksiköt	3
Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö	3
Työsuunnitelman laatiminen	4
Aamu- ja iltapäivähoidon painopistealueet	5
Leikki ja vuorovaikutus	5
Liikunta ja ulkoilu	5
Elinympäristö ja kestävä elämäntapa	5
Yhteistyö ja tiedotus	6
Yhteistyö kotien kanssa	6
Yhteistyö koulun kanssa	6
Henkilöstö	6
Ohjaajat	7
Henkilöstön koulutus	7
Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma	8
Arviointi	8
Lait, asetukset ja suunnitelmat	9

JOHDANTO

Kristiinankaupungin aamu- ja iltapäivätoimintaa toteutetaan perusopetuslain mukaisesti, ja toimintasuunnitelma on laadittu Opetushallituksen laatimien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden pohjalta.

Koordinointivastuu on Kristiinankaupungin koulutuskeskuksella.

Kristiinankaupunki järjestää oppilaille aamu- ja iltapäivätoimintaa tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan koulun tiloissa tai lähellä koulua. Yksiköt sijaitsevat eri puolella Kristiinankaupungin kuntaa.

Toiminta on vapaaehtoista ja maksullista perheille. Tavoitteena on myöntää paikka kaikille, jotka tarvitsevat paikan ja kuuluvat iltapäivätoiminnan piiriin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta ennen ja jälkeen koulupäivän ja tarjoamaan heille monipuolista ja virkistävää toimintaa aikuisen ohjaamana.

Tämä suunnitelma on hyväksytty Koulutuslautakunnassa 2021 ja se on voimassa XX.XX.2021 alkaen.

TOIMINTAA OHJAAVAT LINJAUKSET

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Kunta voi järjestää toiminnan itse, hankkia sen ostopalveluna tai antaa palveluntuottajalle avustusta sen järjestämiseen.

Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet. Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti.

Kunnan järjestäessä tai hankkiessa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa, sitä tulee tarjota kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee myös edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa, ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Toiminnan tehtävänä on:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kehityksen, kasvun, koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen.

Lapsen hyvinvoinnin ja koulunkäynnin tukemiseksi koulun henkilöstön ja aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaavien on tehtävä yhteistyötä ja viestittävä keskenään. Yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lapset hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä.

Jokaisen lapsen tulee tuntea itsensä hyväksytyksi ja kuuluvansa ryhmään. Aikuisten tulee vahvistaa lasta, kuunnella häntä ja luoda ryhmään turvallinen ilmapiiri. Tavoitteena on muodostaa lasten päivästä ehjä kokonaisuus.

Kiusaamista ennalta ehkäisevä työ on tärkeä osa toimintaa.

Toiminnan laajuus ja toiminta-aika

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään ryhmätoimintana ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä niille muiden vuosiluokkien oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta.

Koulupäivien aikana toimintaa järjestetään klo 7.00–17.00 tai tarpeen mukaan. Jos koulupäivä osuu lauantaille, toimintaa ei järjestetä. Toimintaa järjestetään koulun lukujärjestyksen mukaisesti.

Välipala, kulkeminen ja vakuutukset

Jokaisessa toimintayksikössä tarjotaan aamu- ja välipala.

Toiminnan järjestäjät huolehtivat vakuutuksista, jotka kattavat sen ajan, jolloin lapsi on aamu- ja iltapäivätoiminnassa.

Lapsi siirtyy iltapäivätoimintaan suoraan koulupäivän päätyttyä. Lapsi voi poistua ryhmästä esimerkiksi osallistuakseen koulun kerhoihin. Lapsi poistuu iltapäivätoiminnasta vain yhdessä huoltajan kanssa tai huoltajan luvalla.

Toimintayksiköt

Kristiinankaupunki järjestää oppilaille aamu- ja iltapäivätoimintaa tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan koulun tiloissa tai lähellä koulua.

Kristiinankaupungissa järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa esikoululaisille ja koululaisille koulun tai esikoulun yhteydessä. Yksiköt esitellään lähemmin kaupungin nettisivuilla.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLTÖ

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Kristiinankaupungissa aamu- ja iltapäivähoidon päivittäinen ohjelma suunnitellaan toimintayksiköissä.

Sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma, toimintaan osallistuvien lasten määrä ja toiminnan monipuolisuus.

Aamu- ja iltapäivähoito toteutetaan siten, että siihen sisältyvät seuraavat sisältökokonaisuudet:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja mahdollisuutta lepoon
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Työsuunnitelman laatiminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lasten oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Lapsen, huoltajan ja ohjaajan keskustelu ja tiedonvaihto siitä, millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa ja virkistystä, vaikuttaa toiminnan sisällön käytännön toteutukseen. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset.

Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitystä tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Myös välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta.

Jokainen aamu- ja iltapäivähoitoyksikkö laatii oman työsuunnitelman. Työsuunnitelma on nähtävillä toimintayksikössä. Huoltajille tulee tiedottaa suunnitelmasta ja sen sisällöstä.

Suunnitelmaan voi sisältyä seuraavia tietoja:

- Aukioloajat, yhteystiedot
- Toiminnan tavoitteet ja sisällöt, jotka laaditaan ja joita arvioidaan yhdessä lasten kanssa

- Mahdollinen suuntautuminen
- Yhteistyö
- Ryhmäkoko
- Säännöt
- Rutiinit: ulkoilu, ruokailu
- Vakuutusasiat
- Turvallisuus-, pelastus- ja kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma

Aamu- ja iltapäivähoidon painopistealueet

Leikki ja vuorovaikutus

Leikki jaetaan vapaaseen leikkiin ja ohjattuihin sisä- ja ulkotiloissa tapahtuviin leikki- ja toimintahetkiin. Toimintahetket voivat olla esimerkiksi musiikki- ja liikuntaleikkejä, pallopelejä ja perinneleikkejä. Ohjattujen leikkihetkien suunnittelussa huomioidaan lasten tarpeet ja kiinnostuksen kohteet.

Leikin kautta lapset oppivat keskeisiä vuorovaikutustaitoja: miten saa yhteyden toiseen ihmiseen ja miten sitä ylläpidetään.

Toimintayksiköissä on leikkikaluja ja leikkivälineitä, lautapelejä sekä sisä- ja ulkoleikkeihin tarkoitettua välineistöä, jota lapset saavat käyttää.

Liikunta ja ulkoilu

Liikunta ja ulkoilu, joka edistää lapsen aktiivisuutta on tärkeä osa sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteita että hallituksen kärkihanketta. Lasten päivittäinen liikunta ja ulkoilu huomioidaan viikkosuunnitelmassa, johon varataan aikaa sekä omaehtoiselle että ohjatulle liikunnalle. Lapsilla tulee olla mahdollisuus ulkoilla vähintään tunnin verran joka päivä.

Elinympäristö ja kestävä elämäntapa

Lapsi omaksuu kestävä ja ympäristövastuullisen elämäntavan erilaisten pelien ja leikkien kautta, kunnioittamalla luontoa ja huolehtimalla omista tavaroistaan. Oma ympäristö pidetään siistinä, ja lapselle tarjotaan myönteisiä luontoon ja lähiympäristöön liittyviä kokemuksia lähiympäristöön tehtävien retkien ja leikkien kautta.

YHTEISTYÖ JA TIEDOTUS

Koordinaattori vastaa aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvästä ulkoisesta tiedotuksesta. Toiminnasta tiedotetaan myös kaupungin verkkosivulla.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajat vastaavat sisäisestä tiedotuksesta sekä kouluille että huoltajille. Tiedotuskanavana käytetään myös Wilmaa, Prionia tai vastaavia sovelluksia.

Yhteistyö kotien kanssa

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee tukea koulun kasvatustyötä. Huoltajat ovat ensisijaisessa vastuussa lastensa kasvattamisesta. Ohjaajat sitoutuvat yhdessä huoltajien kanssa tukemaan lasten kasvua, kehitystä ja oppimista.

Yhteistyö koulun kanssa

Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan välinen yhteistyö on toiminnan kannalta välttämätöntä. Yhteistyö edellyttää ohjaajilta aktiivista otetta koulun suuntaan. On tärkeää, että ohjaajille ilmoitetaan koulun työpäiviä koskevista muutoksista. Yhteisesti sovittu käytäntö helpottaa sekä lasten että aikuisten arkea.

HENKILÖSTÖ

Perusopetuslain 48 e §:n mukaan aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen olla riittävä määrä ammattitaitoisia ohjaajia.

Ryhmässä on oltava yksi ohjaaja 13 lasta kohden. Ohjaajien työtuntimäärä määräytyy ryhmäkohtaisesti ryhmän suuruuden ja tehtävien mukaan. Henkilöstön pätevyuden arvioinnissa huomioidaan valtioneuvoston asetus 115/2004.

Henkilöstöltä edellytetään kiinnostusta, tunneherkkyyttä ja kykyä reagoida lasten tunteisiin ja tarpeisiin. Ryhmän johtaminen edellyttää suunnitelmallista työtettä ja kykyä toimia itsenäisesti vastuuntuntoisena aikuisena ryhmässä. Yhteistyö koulun henkilöstön, huoltajien ja

paikallisten yhteistyötahojen kanssa luo perustan laadukkaalle ja luotettavalle alueelliselle iltapäivähoitotoiminnalle.

Ohjaajat

Lasten itsenäisyys lisääntyy kasvun myötä vähitellen, mutta lapset tarvitsevat vielä aikuisen turvaa, läsnäoloa ja ohjausta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tulee toiminnan järjestämistapa huomioon ottaen olla riittävä määrä kelpoisuuden omaavia, osaavia ja ammattitaitoisia ohjaajia.

1. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on kelpoinen henkilö, joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana, taikka
2. jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Koulujen omassa aamu- ja iltapäivätoiminnassa käytetään varsinaisten ohjaajien lisäksi kouluissa jo työskenteleviä koulunkäynninohjaajia, jotta voitaisiin lisätä ja mukauttaa heidän työaikaansa tarpeen mukaisesti.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja.

Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat huoltajan suostumuksella luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Henkilöstön koulutus

Henkilöstölle järjestetään jatkokoulusta muutaman kerran lukuvuodessa, ja siitä tiedotetaan huoltajille hyvissä ajoin. Koulutuspäivien aikana huoltajat huolehtivat itse lastensa hoitojärjestelyistä.

Tämän lisäksi aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajilla on mahdollisuus osallistua erilaisiin lukuvuoden aikana järjestettäviin henkilöstökoulutuksiin.

Koulutuksen tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää laadukasta toimintaa.

TURVALLISUUS- JA PELASTUSSUUNNITELMA

Iltapäivätoiminnalla on turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Koululla järjestettävän toiminnan osalta iltapäivätoiminnan turvallisuus- ja pelastussuunnitelma sisältyy koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan, jota päivitetään joka lukuvuosi. Rehtori vastaa suunnitelman päivittämisestä. Toimintaan osallistuvien ohjaajien tulee perehtyä yksikkökohtaisiin ohjeisiin sekä turvallisuus- ja pelastussuunnitelmiin. Ohjaajat vastaavat lasten ohjauksesta.

Toimintayksiköissä tulee kiinnittää erityistä huomiota ulkoilun turvallisuuteen ja lapsiryhmien valvontaan.

Ohjaajat saavat myös tietoa siitä, miten heidän tulee toimia vaarallisissa ja uhkaavissa tilanteissa ja niiden jälkeen. Ryhmissä tulee kiinnittää huomiota myös kiusaamisen ehkäisemiseen.

ARVIOINTI

Perusopetuslain 21 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee osallistua toimintansa ulkoiseen arviointiin. Aamu- ja iltapäivätoiminnan seuranta on perusopetuslain 48 c §:ssä tarkoitettua arviointia. Laki velvoittaa perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestäviä kuntia osallistumaan Opetushallituksen kansalliseen seurantakyselyyn.

Kansallisen seurannan lisäksi toimintaa arvioidaan keväällä kyselyn avulla. Arviointiin osallistuvat huoltajat, lapset ja työntekijät, ja he antavat palautetta toiminnan toteutumisesta. Arvioinnin tuloksia käytetään seuraavan toimintakauden toiminnan suunnitteluun. Lukuvuoden aikana saatava palaute huomioidaan aina toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Iltapäivätoiminnan järjestäjät tiedottavat oman suunnitelmansa arviointituloksista, ja ne annetaan myös opetussektorin käyttöön.

Arviointitulosten perusteella ryhmät kehittävät toimintaansa siten, että se mahdollisimman hyvin vastaa lasten ja perheiden tarpeita ja toivomuksia.

LAIT, ASETUKSET JA SUUNNITELMAT

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa säätelevät lait, asetukset ja suunnitelmat

- Perusopetuslaki
- Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet (2011)
- Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimuksista
- Lastensuojelulaki
- Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (635/1998) 5 § 3a (1137/2003)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) 2 § 2 mom. (1138/2003)
- Sosiaalihuoltolaki
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta
- Laatuksiteerit